

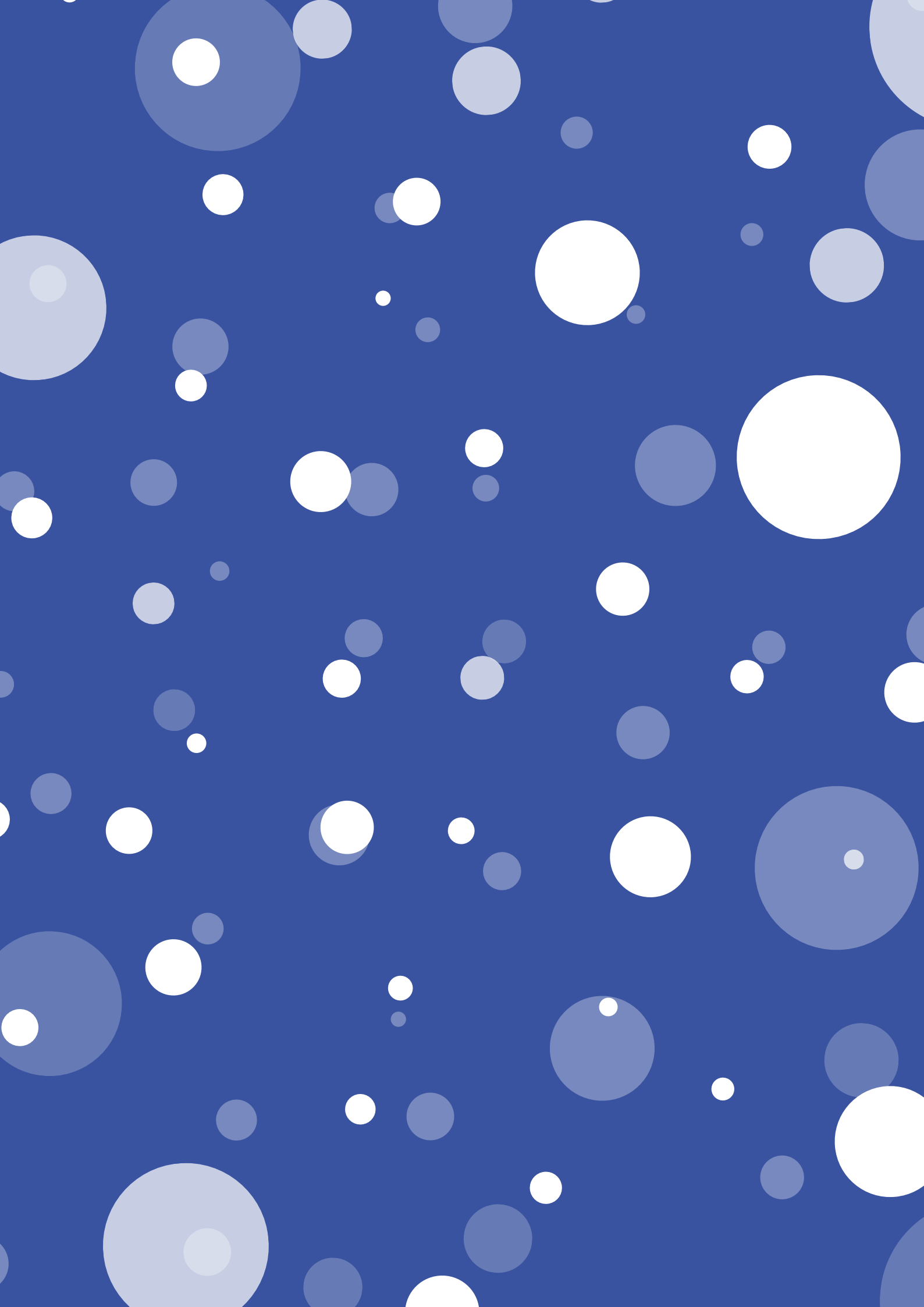
The background features a white field with a pattern of yellow dots of varying sizes. On the left side, there are three vertical bars with a color gradient: a blue bar, a green bar, and a brown bar. The main title is centered at the top in a blue, sans-serif font.

ANTISEMITISME in het Nederlandse **SOCIALE MEDIA LANDSCHAP**

LONGITUDINALE ANALYSE

2021-24

EXECUTIVE SUMMARY

Executive summary

Dit rapport biedt een systematisch longitudinaal overzicht van de aanwezigheid en verspreiding van antisemitisme in het Nederlandse sociale medialandschap over de periode 2021–2024. Op basis van grootschalige dataverzameling (in totaal meer dan 105 miljoen berichten van 15 platformen) gecombineerd met AI-gestuurde toxiciteits-, netwerk-, topic-, meme- en tijdslijn-analyse, wordt inzicht geboden in zowel de structurele continuïteit als de fundamentele verschuivingen in antisemitische discoursen over vier opeenvolgende jaren. De resultaten tonen een consistent patroon van escalatie, verharding en structurele verbreding, met als meest ingrijpend breukvlak de Hamas-aanslagen van 7 oktober 2023¹.

Methodologie

De analyses in dit rapport zijn uitgevoerd met twee in-house ontwikkelde AI-modellen. Het toxiciteits-algoritme kent berichten automatisch een toxiciteitscore toe en classificeert daarin meerdere subcategorieën van problematische content (niet enkel antisemitisme). Naast dit brede toxiciteitsalgoritme werd een gespecialiseerde antisemitisme-classifier ontwikkeld: dit model detecteert naast antisemitisme in het algemeen ook verschillende subcategorieën en aanverwante thema's, zoals negationisme en complottheorieën².

Bij het bepalen wat als antisemitisme wordt aangemerkt, werd de definitie van de International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA)³ als richtlijn gebruikt, aangevuld met de *Nexus White Paper*⁴ en de *Jerusalem Declaration on Antisemitism (JDA)*⁵ voor helder onderscheid tussen antisemitisme enerzijds en legitieme kritiek op Israël of het zionisme anderzijds.

Samenstelling dataset

De dataverzameling richtte zich uitsluitend op publiek geposte inhoud. Berichten uit privé-groepen en -chats werden niet verzameld. De geografische locatie (Nederland) werd afgebakend aan de hand van metadata (gebruikers die hun locatie publiek maken) en automatische detectie van de Nederlandse taal. Ook Engelstalige berichten gepost door Nederlandse gebruikers werden meegenomen. Andere talen zijn in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten⁶. De gecombineerde dataset omvat over vier jaar meer dan 105 miljoen berichten van 15 platformen: grote mainstream platformen (Twitter/X, Facebook,

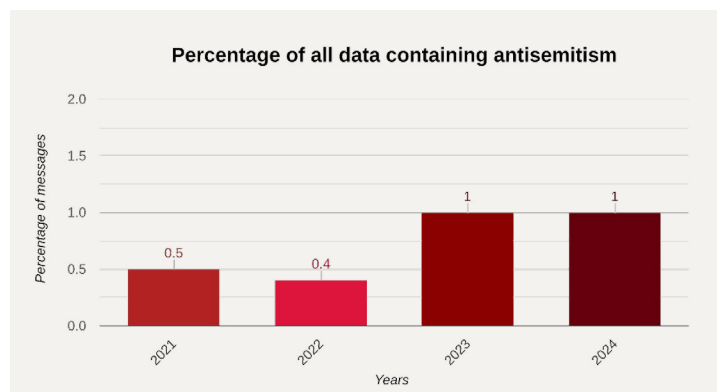
Instagram, TikTok, YouTube, Reddit), lokale Nederlandse platformen (GeenStijl, Dumpert⁷, Marokko.nl⁸) en fringe en alternatieve media (4chan/4plebs⁹, Telegram, 9gag¹⁰, Bkckbx¹¹, Soyzeilig¹² en een set van Nederlandse alternatieve nieuwssites en blogs¹³). Opvallend hierbij is de substantiële Nederlandse aanwezigheid op fringe platformen, zoals 4chan, die bekend staan om hun minimale moderatie, anonimiteit en verspreiding van extremistische content, waaronder antisemitisme. Verontrustend hierbij zijn de aanwijzingen dat met name jongeren er actief zijn¹⁴.

Enkele platform-ontwikkelingen verdienen bijzondere aandacht. De Nederlandse aanwezigheid op 4chan verdubbelde van circa 57.000 berichten per jaar in 2021 naar meer dan 125.000 in 2024. Soyzeilig, een Nederlands equivalent van 4chan opgericht eind 2023, groeide in zijn eerste volledige jaar naar bijna 10.000 berichten. Tegelijkertijd daalt Marokko.nl gestaag: van bijna 90.000 berichten in 2021 naar slechts 25.000 in 2024. Het ecosysteem van Nederlandse alternatieve nieuwssites groeit gestaag van 239.000 berichten in 2023 naar 320.000 in 2024.

Toxiciteitsanalyse

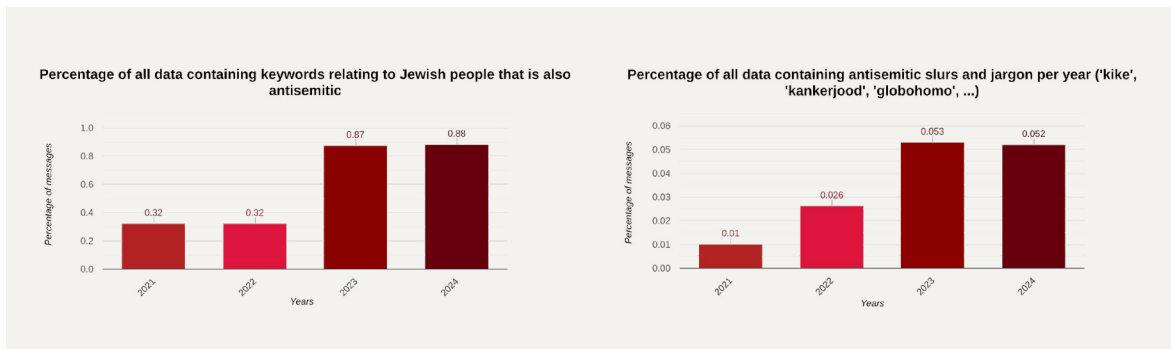
Over de vier jaren werden in totaal 601.088 berichten als antisemitisch geïdentificeerd (0,57% van alle data). De geharmoniseerde vergelijking toont een duidelijke trendbreuk: waar het percentage antisemitische berichten in 2021 en 2022 stabiel bleef op

Afbeelding 1:
Percentage antisemitische berichten in de gehele dataset per jaar

respectievelijk 0,5% en 0,4%, verdubbelde dit in 2023 naar 1% en bestendigt het zich op dat niveau in 2024. De distributie over platformen is over alle vier de jaren structureel ongelijk. 4chan staat elk jaar met grote marge bovenaan. Circa 10% van alle berichten

Afbeeldingen 2 en 3: Percentage antisemitische berichten die specifiek de Joodse gemeenschap benoemen & percentage berichten dat antisemitisch jargon bevat per jaar

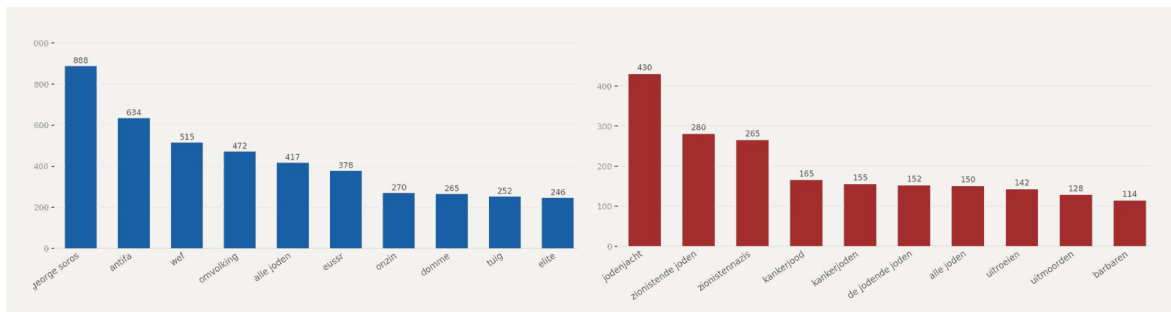
op 4chan is antisemitisch. Naast 4chan zijn Telegram, 9gag, Nederlandse alternatieve nieuwssites en Sozellig consistent aanwezig als platformen met bovengemiddelde concentraties antisemitisme.

scheldwoorden en jargon¹⁶ (termen zoals “kike”, “kankerjood” en “globohomo”¹⁷) dat zelfs vervijfvoudigde tussen 2021 en 2023 en eveneens stabiliseerde in 2024 ten opzichte van 2023.

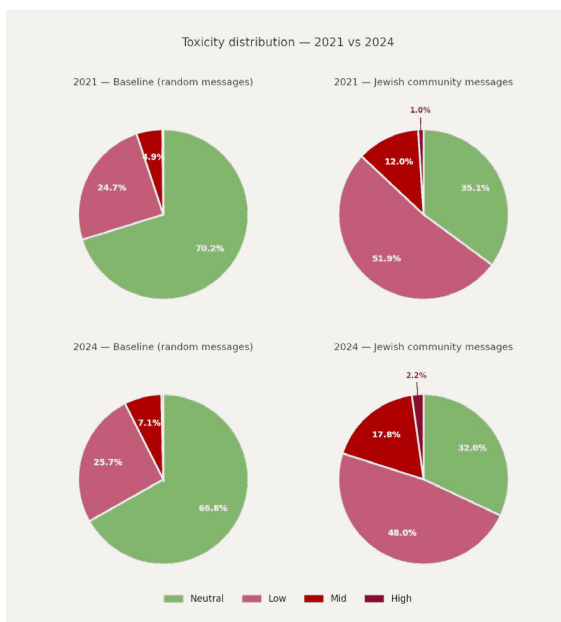
Wanneer ingezoomd wordt op berichten die expliciet de Joodse gemeenschap benoemen¹⁵, is het aantal antisemitische berichten binnen deze subset ten opzichte van alle verzamelde data verdrievoudigd tussen 2021 en 2023 en gestabiliseerd in 2024 ten opzichte van 2023. Ditzelfde patroon is aanwezig bij berichten met expliciete antisemitische

De verharding van het taalgebruik is duidelijk merkbaar. In de top 25 meest gebruikte scheld- en triggerwoorden¹⁸ in antisemitische data van 2024 verschijnen expliciet gewelddadige termen als “uitroeien”, “uitmoorden”, “verkrachten”, “endlosung” en “kankerjoden”, termen die in deze prominentie in voorgaande jaren niet aanwezig waren¹⁹.

Afbeeldingen 4 en 5: Distributie van meest voorkomende scheld- en triggerwoorden op Twitter/X - 2021/2024

Afbeelding 6: Toxiciteitsniveau van baseline data in vergelijking met data over de Joodse gemeenschap - 2021/2024

De analyse van het algehele toxiciteitsniveau²⁰ bevestigt over alle vier de jaren dat het discours over de Joodse gemeenschap structureel vijandiger is dan het algemene online discours: slechts 30–35% van de berichten over Joden is volledig neutraal, tegenover 63–70% in volledig willekeurige sociale media berichten (baseline). Bovendien vertoont de vergelijking een gestage inhoudelijke verharding in de discours over de Joodse gemeenschap: het aantal mid-toxische berichten steeg van 12% in 2021 naar bijna 18% in 2024 en het aantal hoog-toxische^{21,22} berichten verdubbelde van 1% in 2021 naar meer dan 2% in 2024.

De meest ingrijpende verschuiving over de vier jaren betreft de verhouding tussen complotdenken en anti-zionisme als ideologische kaders binnen

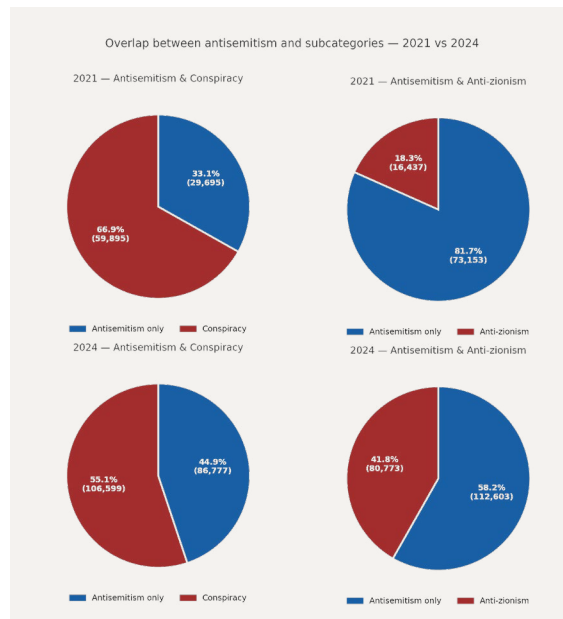
antisemitische content. Complotdenken (binnen alle antisemitische data) daalde van 70% in 2021 naar 55% in 2024. Anti-zionistische en anti-Israël retoriek steeg in diezelfde periode van 18% naar 42%; meer dan een verdubbeling. Negationisme (Holocaust-ontkenning, verheerlijking, ridiculisering en bagatellisering) en gewelddadig rechtsextremistisch jargon (VRWE)²³ bleven stabiel op respectievelijk circa 11–14% en 15–17%.

De meest alarmerende longitudinale trend betreft de antisemitische doodsbedreigingen (Threats To Life; TTLs): het aandeel TTLs in de gehele dataset kende een exponentiële groei van 0,005% in 2021 naar 0,026% in 2024; een vervijfvoudiging. In absolute aantallen gaat het in 2023 en 2024 elk jaar om meer dan 1000 expliciete geweldsdreigementen.

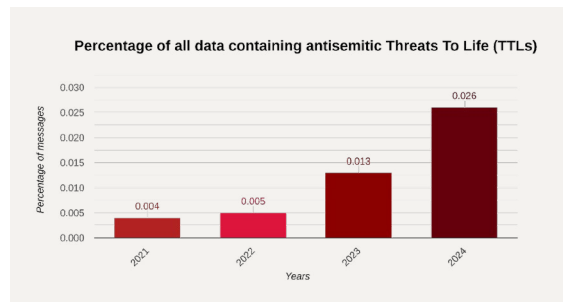
Netwerkanalyse

De netwerkanalyses over de vier jaren (op basis van Twitter/X data) tonen drie overkoepelende ontwikkelingslijnen. De structurele verankering van antisemitisme in rechts-radical en complotgeoriënteerde netwerken blijft onveranderd aanwezig als primaire hub van antisemitische activiteit. Tegelijkertijd verspreidt antisemitisme zich progressief naar bredere segmenten van het netwerk: van relatief scherpe concentratie in radicaal-rechtse en complot niches in 2021, via een eerste diffusie in 2022, naar een zichtbare concentratie in linkse kringen in 2023 en 2024, direct gedreven door het Israëlisch-Palestijnse conflict. De thematische scheiding daarbij is consistent: conflict-gecentreerd antisemitisme aan de linkerzijde (met termen als: “joodse moordenaars” en “holocaust in palestina”) en complot-gecentreerd antisemitisme aan de rechterzijde (met termen als: “synagoge van satan”²⁴, “khazaren”²⁵ en “goyim”²⁶). Het politieke centrum kent over alle vier de jaren de laagste concentratie van antisemitische content.

De meest zorgwekkende longitudinale ontwikkeling is de opkomst en snelle escalatie van buitenlandse beïnvloeding: afwezig als herkenbaar fenomeen in 2021 en 2022²⁷, marginaal zichtbaar in 2023, en in 2024 uitgegroeid tot een structurele en omvangrijke factor. Een heterogeen maar ideologisch coherent landschap van alt-right-commentatoren, manosphere-influencers, complotdenkers en anti-Israël-activisten met honderduizenden tot miljoenen volgers introduceert actief de meest extreme vormen van antisemitisme (zoals Holocaust-ontkenning en

Afbeelding 7: Distributie van complotten en anti-zionisme/anti-Israël retoriek in de antisemitische data - 2021/2024

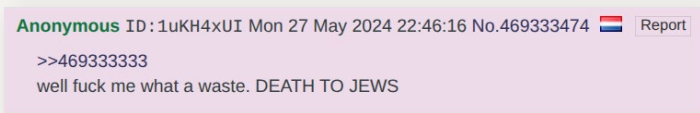
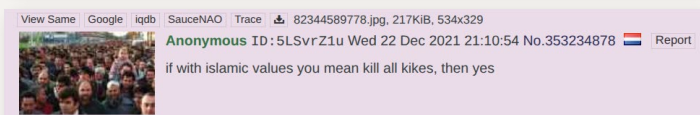
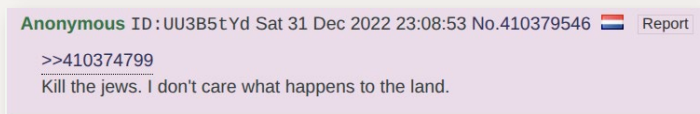
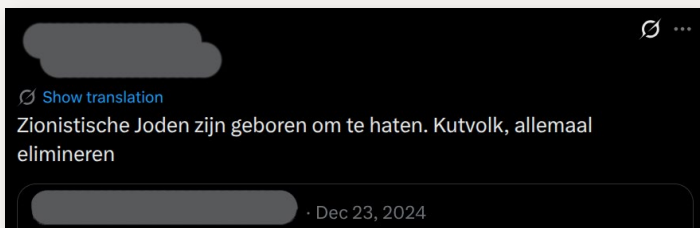

Afbeelding 8: Percentage TTLs in de gehele dataset per jaar

neo-nazi jargon) in het Nederlandse netwerk. De toegangspoort loopt consequent via rechts-radical en complotgeoriënteerde Nederlandse accounts. Dit in tegenstelling tot radicaal-linkse kringen waar antisemitische content zich met name via binnenlandse discussies lijkt te verspreiden.

Topicanalyse

De topicanalyse over de vier jaren onthult een patroon van structurele continuïteit gecombineerd met ingrijpende inhoudelijke evoluties. Tot de persistente kernnarratieven behoren complottheorieën over heimelijke Joodse wereldmacht en controle met George Soros²⁸ en de Rothschild-familie²⁹ als centrale symbolische ankerpunten. Joden worden ervan beschuldigd (geo)politiek, media en maatschappelijke bewegingen te financieren en aan te sturen, zoals migratie, de LGBTQ+-gemeenschap, Antifa³⁰, Extinction Rebellion³¹ en het World Economic Forum (WEF)³², alsook meer lokale fenomenen zoals het zwartepietendebat³³. Deze retoriek wordt aangevuld met complottheorieën, zoals “The Great Replacement theory”³⁴.

Afbeelding 9: Voorbeelden antisemitische berichten die TTLs bevatten uit de datasets

Ook Holocaust-ontkenning en -verheerlijking, het gebruik van expliciete scheldwoorden en dehumaniserende stereotyperingen, en obscuurdere complottheorieën zoals de Khazaren-mythe, de “Synagoge van Satan” en verdraaide Talmud-citaten (o.a. over zogenaamde Joodse suprematie en de link tussen Joden en pedofilie) zijn structureel aanwezig. Binnen de Nederlandse context worden Nederlandse politici, politieke partijen (zowel aan linker- als rechterzijde) en media outlets aanhoudend weggezet als “Soros-partijen” of “marionetten van de Joodse lobby”. Deze continuïteit bevestigt dat online antisemitisme beschikt over een autonoom en diepgeworteld ideologisch repertoire dat niet primair wordt gedreven door incidentele gebeurtenissen. Specifieke incidenten kunnen de omvang wel tijdelijk doen pieken, maar het onderliggende narratieve systeem is vooraf aanwezig en wacht op actuele aanknopingspunten.

Tegelijkertijd kent elk jaar zijn eigen actualisering. In 2021 vormt Covid-19 het dominante referentiekader: vaccinatiebewijzen worden vergeleken met de Jodenster en covid-maatregelen met het nazi-bewind. Daarnaast doen complotten de ronde die

Joden beschuldigen van manipulatie van het virus en vaccins. In 2022 verbreedt dit naar de oorlog in Oekraïne (wederom beschuldiging van mondiale controle en manipulatie) met verwijzingen naar Zelensky’s Joodse roots. In 2023 markeert de Hamas-aanval van 7 oktober een fundamentele trendbreuk: conflict-gerelateerde narratieven treden op de voorgrond op een schaal die in voorgaande jaren niet zichtbaar was. In 2024 consolideert en intensiveert dit kader: Holocaust-inversie (de gelijkstelling van Joden met “de nieuwe Nazis”), de troep van “geveinsd slachtofferschap” (Joden misbruiken de Holocaust voor eigen gewin) en collectieve schuld van de Joodse gemeenschap domineren. Het meest verontrustend is dat we over de 4 jaar heen een toename in geweld-gerelateerde topics aantreffen.

Meme-analyse

Ook de meme-analyse toont over alle vier de jaren een structurele continuïteit in het visuele repertoire. De Happy Merchant³⁵ (een karikaturale afbeelding die “de Jood” afschildert als manipulatief en gierig) en Pepe the Frog³⁶ (een cartoon-kikker) herhaaldelijk afgebeeld in nazi-uniform of als Hitler, zijn als persistente iconische figuren herkenbaar in elk meetjaar.

Nazi-symboliek en Hitler-verheerlijking, oplijstingen van Joodse publieke figuren gemarkeerd met een Davidster en valse quotes en “puppet master”-beelden (om zogenaamde “Joodse controle” aan te tonen) vormen een stabiel thematische fundament. Ook de eerder genoemde, meer obscure complotnarratieven (verdraaide Talmud-citaten, de Khazaren-mythe en de “Synagoge van Satan”) circuleren onverminderd via beeldmateriaal over alle vier de jaren.

Het meest verontrustend is de structurele aanwezigheid van zeer gewelddadige en dehumaniserende afbeeldingen, waaronder directe doodsbedreigingen en verheerlijking van de Hamas-aanval van 7 oktober 2023.

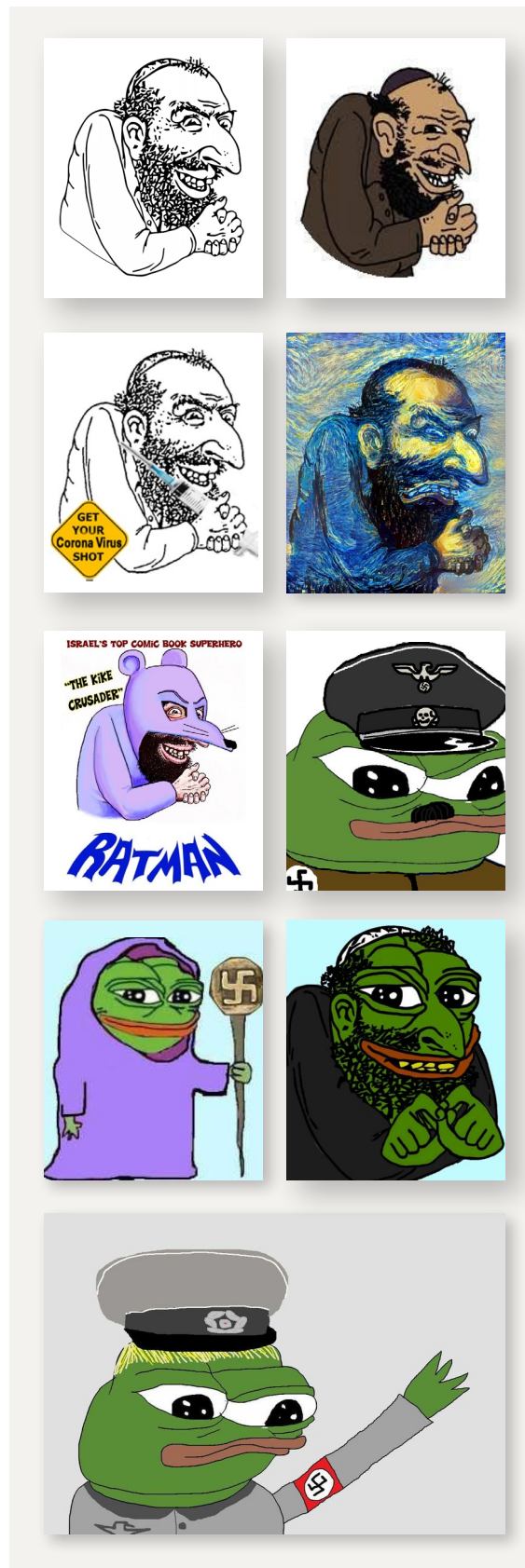

Afbeelding 10: Voorbeelden van antisemitische berichten uit de topic analyse

Cumulatieve verschuivingen volgen de bredere thematische evolutie. In 2021 doen veel covid-gerelateerde memes de ronde; 2022 voegt de Oekraïne-oorlog en verheerlijking van Kanye West (Amerikaanse muziekproducent) en zijn antisemitische uitspraken³⁷ toe als ankerpunten, evenals de opkomst van subliminale memes (waarbij de antisemitische boodschap pas na nauwkeuriger kijken zichtbaar wordt). In 2023 verschijnen voor het eerst AI-gegenereerde antisemitische memes

Ook de afkorting TKD (Total Kike Death) popt in 2023 voor het eerst op in Nederlandse content; een antisemitische genocide-oproep afkomstig uit de meest radicale online gemeenschappen. Daarnaast treffen we een overweldigend aantal anti-Israël-memes.

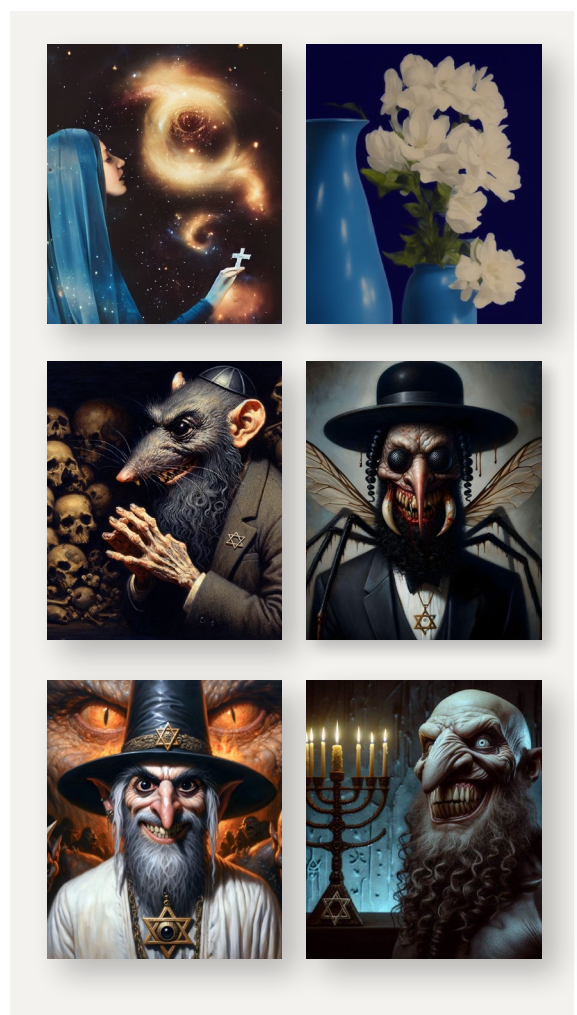
2024 consolideert dit alles op een schaal die alle voorgaande jaren overtreft. De meest significante kwalitatieve nieuwe ontwikkeling in 2024 is de verspreiding van afbeeldingen die antisemitische boeken en Holocaust-revisionistische literatuur

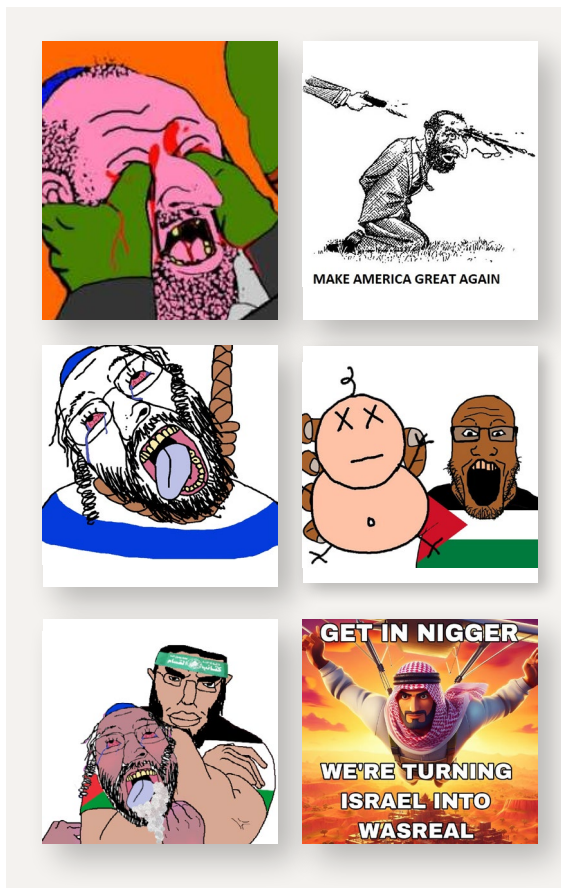
Afbeelding 11: Happy Merchant en Pepe the Frog memes

promoten (waaronder de Protocollen der Wijzen van Sion). Dit suggereert dat de online meme-cultuur niet langer uitsluitend fungeert als medium voor de verspreiding van antisemitische afbeeldingen, maar ook als toegangspoort naar meer gestructureerde antisemitische ideologie buiten de digitale omgeving.

Afbeelding 12: Joodse publieke figuren gemarkeerd met een Davidster en memes gerelateerd aan obscure antisemitische complottheorieën

Afbeelding 13: Zeer gewelddadige anti-semitische memes

Afbeelding 14: Subliminale memes & AI-genereerde memes

Afbeelding 15: Memes met genocidale afkorting 'TKD' & anti-Israël memes

Tijdslijn

De tijdslijn van 2021 tot en met 2024 valt uiteen in twee fundamenteel verschillende fases, gescheiden door het breukvlak van 7 oktober 2023. De eerste fase (2021–vroeg oktober 2023) wordt gekenmerkt door een relatief stabiel basisoniveau waarbij complottheorieën de thematische kern vormen, met kortdurende platformspecifieke pieken in antisemitisme waaronder: Covid-gerelateerde complotpieken in het eerste kwartaal van 2021, de Gaza-escalatie van mei 2021 (de hevigste sinds 2014)³⁸, pieken gerelateerd aan de stikstofcrisis³⁹ en de boerenprotesten⁴⁰ op Blckbx in het najaar van 2022, en een geleidelijke opwaartse trend op onder andere Twitter/X en alternatieve nieuwssites vanaf april 2023 gevoed door de binnenlandse kabinetscrisis⁴¹ en toenemende spanningen in Israël^{42,43}.

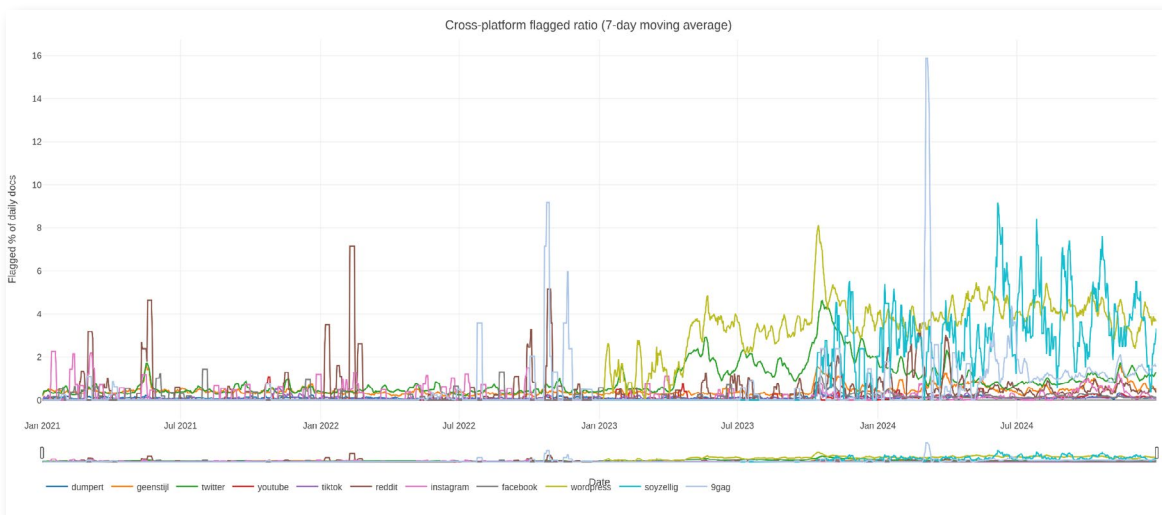
De Hamas-aanslagen van 7 oktober 2023 genereren de meest abrupte en brede verschuiving in de vierjarige tijdslijn: op vrijwel elk platform wordt de dag erna gedecteerd als beginpunt van een nieuw tijdssegment waarin antisemitisme significant verhoogd verspreid wordt. Ook op platforms waar het percentage antisemitische berichten voorheen eerder laag lag, zoals Instagram en YouTube. Geen enkel platform keert na oktober 2023 terug naar zijn eerdere basisoniveau. De tweede fase (oktober 2023–einde 2024) vertegenwoordigt een structurele herschikking die zich niet meer herstelt. Waar 2023 het jaar van de acute transformatie was, toont 2024 de bestendiging: het verhoogde niveau normaliseert zich tot nieuw uitgangspunt, doorsneden door aanvullende pieken rond de diskwalificatie van Joost Klein op het Eurovisiesongfestival (mei 2024)⁴⁴ en de Ajax-Maccabi Tel Aviv-rellen in Amsterdam (november 2024)⁴⁵.

Afbeelding 16: Afbeeldingen uit berichten die antisemitische lectuur promoten

Conclusie

De bevindingen van dit vierjarig onderzoek schetsen het beeld van online antisemitisme dat niet alleen omvangrijker is geworden, maar ook fundamenteel extremer, breder verspreid en structureler van aard. Het percentage antisemitische berichten verdubbelde van 0,5% in 2021 naar 1% in 2023–2024. Het gebruik van expliciete antisemitische scheldwoorden vervijfvoudigde. Directe antisemitische geweldsdreigementen namen exponentieel toe met eveneens een vervijfvoudiging (in absolute aantallen meer dan 1000 directe bedreigingen voor zowel

Afbeelding 17: Tijdslijn percentage antisemitische berichten 2021-2024

het jaar 2023 als 2024). Anti-zionistische retoriek binnen antisemitische berichten verdubbelde. Waar antisemitisme in 2021 nog met name werd verspreid in radicaal-rechtse en complot-gedreven echokamers, breidt dit zich vanaf 2023 uit naar (radicaal-) linkse echokamers. Buitenlandse beïnvloeding groeide van onzichtbaar in 2021 tot een structurele factor in 2024 (op Twitter/X). En de meme-cultuur maakt een kwalitatieve verschuiving door naar een toegangspoort voor gestructureerde radicalisering buiten de digitale omgeving (promotie van antisemitische lectuur).

Tegelijkertijd bevestigt de longitudinale analyse dat antisemitisme over alle vier de jaren diepgeworteld is in een persistent ideologisch repertoire dat niet primair door incidentele gebeurtenissen wordt gedreven, maar actuele ankerpunten absorbeert en inpast in bestaande narratieve kaders. De Hamas-aanslagen van 7 oktober 2023 markeren daarin een onomkeerbaar breukvlak: het antisemitische landschap is sindsdien kwantitatief en kwalitatief getransformeerd, en geen enkel onderzocht platform keerde nadien terug naar zijn pre-oktober basisniveau. Deze ontwikkelingen onderstrepen de urgentie van voortdurende monitoring, gerichte beleidsaandacht en grensoverschrijdende samenwerking om de toenemende internationalisering en verharding van online antisemitisme effectief te kunnen adresseren.

Eindnoten

- ¹ https://en.wikipedia.org/wiki/October_7_attacks
- ² Zie het methodologisch document en het uitgebreide technische rapport voor meer informatie bij deze modellen
- ³ <https://holocaustremembrance.com/resources/working-definition-antisemitism>
- ⁴ <https://nexusproject.us/nexus-resources/nexus-white-paper/>
- ⁵ <https://jerusalemdeclaration.org>
- ⁶ Dit, omdat met name Engels de voertaal is online. Dit geldt niet voor andere talen.
- ⁷ Geenstijl en Dumpert zijn aan elkaar gelieerde, Nederlandse blogs met commentaarsecties. Ze staan bekend om hun provocerende en veelal polariserende toon en minieme moderatie.
- ⁸ Marokko.nl is een forum dat oorspronkelijk gericht is op jongeren met een Marokkaans-Nederlandse achtergrond. Het platform functioneert als een online gemeenschap waar thema's zoals actualiteit, cultuur en dagelijks leven worden besproken. Het forum heeft door de jaren heen kritiek gekregen, omdat in sommige discussies discriminerende, seksistische en polariserende uitingen te vinden zijn.
- ⁹ 4chan is een website waar gebruikers volledig anoniem en zonder moderatie berichten kunnen delen. Het platform staat bekend om de verspreiding van extreem haatdragende, gewelddadige en mogelijk radicaliserende content.
- ¹⁰ 9gag is een platform dat zich richt op het delen van memes en korte video's. Het heeft een beperkte moderatie en staat bekend om zijn soms controversiële en aanstootgevende humor, die vaak grenst aan extremistische inhoud.
- ¹¹ Blckbx is een Nederlands mediaplatform dat zich profileert als alternatief nieuws- en opiniekanaal. Het richt zich sterk op maatschappelijk en politiek debat en staat bekend om zijn kritische houding tegenover gevestigde media, overheid en instituties. Het platform biedt artikelen, video's en discussies, en trekt een publiek dat geïnteresseerd is in alternatieve perspectieven. Moderatie is beperkt, waardoor in de reacties ook polariserende en soms complottheoretische standpunten voorkomen.
- ¹² Soyzellig is een Nederlands imageboard dat qua structuur en functionaliteit vergelijkbaar is met 4chan. Het platform werd in 2023 opgericht en hanteert een model van minimale moderatie waarbij gebruikers anoniem kunnen posten. Net als zijn internationale equivalent kenmerkt Soyzellig zich door de verspreiding van extreem problematische en potentieel radicaliserende content.
- ¹³ Hierbij gaat het om een reeks van kleinere, Nederlandse blog- en nieuwssites, veelal gepubliceerd via de software Wordpress: <https://nl.wikipedia.org/wiki/WordPress>. Deze sites bieden een alternatieve kijk op de actualiteit. Hierbij kan het gaan om onderbelichte topics en andere perspectieven. Alternatieve media staat echter veelal bekend om de verspreiding van mis- en desinformatie en complottheorieën, zowel in nieuwsartikelen en blogposts als in commentsecties. Voorbeelden van dergelijke sites zijn NineForNews en Cafe Weltschmerz.
- ¹⁴ Analyse op basis van de Flesch Reading Ease indiceert dat met name jongeren actief zijn op 4chan (zie appendix 8)
- ¹⁵ Hierbij gaat het om een subset samengesteld op basis van zoektermen specifiek gerelateerd aan de Joodse gemeenschap. Zie het methodologisch document voor uitleg bij deze subset en de gebruikte datasets in het algemeen.
- ¹⁶ Een antisemitische tekst hoeft niet per se antisemitische scheldwoorden te bevatten om antisemitsich te zijn. Hier zoomen we in op die berichten die expliciete antisemitische scheldwoorden en jargon bevatten.
- ¹⁷ Antisemitische en homofobe term die wordt gebruikt binnen complotten waarin Joden ervan worden beschuldigd zowel globalisering ('globo') als een lgbtq+ agenda ('homo') te orchestreren en opdringen: <https://glaad.org/globohomo-definition-meaning-anti-lgbt-online-hate/>

¹⁸ Naast expliciete antisemitische termen worden ook zogenoemde triggerwoorden in kaart gebracht: woorden die op zichzelf niet toxisch zijn, maar frequent voorkomen in problematische contexten, zoals “propaganda”, “elite” of “alle joden”. Daarnaast worden andere vormen van haatdragend taalgebruik gedetecteerd (bijvoorbeeld racisme, homofobie of seksisme), omdat antisemitisme online structureel samengaat met bredere haatretoriek.

¹⁹ De term “jodenjacht” heeft de aantekening nodig dat deze sterk beïnvloed werd door de rellen rondom de voetbalwedstrijd Ajax-Maccabi Tel Aviv in Amsterdam in november 2024 en meestal niet werd gebruikt in een direct dreigende context: <https://www.volkskrant.nl/dossier/rellen-in-amsterdam/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

²⁰ Hierbij wordt niet enkel antisemitisme in kaart gebracht, maar ook andere vormen van toxische content zoals racisme, misogynie, homofobie, dehumanisering, etc.

²¹ Laag-toxische berichten zijn niet neutraal, maar ook niet per se haatspraak. Het gaat hier veelal om aanmatigend en triggerend taalgebruik. De inhoud is vaak sarcastisch en/of laatdunkend en maakt gebruik van woorden, zoals ‘dom’, ‘onzin’, ‘flauwekul’, etc.

²² Laag-toxische berichten zijn niet neutraal, maar ook niet per se haatspraak. Het gaat hier veelal om aanmatigend en triggerend taalgebruik. De inhoud is vaak sarcastisch en/of laatdunkend en maakt gebruik van woorden, zoals ‘dom’, ‘onzin’, ‘flauwekul’, etc.

²³ Gewelddadig rechtsextremistisch jargon. Veelal typisch neonazistische jargon en nazistische termen uit WOII. Voor meer info over VRWE zie appendix 4.

²⁴ Antisemitische troep waarin Joden aan satanisme worden gelinkt: https://en.wikipedia.org/wiki/Synagogue_of_Satan

²⁵ Antisemitische troep waarin gesproken worden over “Khazaarse” Joden, een zogenaamde “neppe” Joodse elite die ervan beschuldigd wordt mondiale machtsspelletjes te spelen: <https://www.adl.org/resources/article/untangling-false-claims-about-ashkenazi-jews-khazars-and-israel>

²⁶ “Goy” of “Goyim” zijn woorden van Hebreeuwse origine die naar niet-Joodse personen verwijzen. In een antisemitische context worden deze woorden vaak op ironische en/of denigrerende wijze gebruikt, zoals in de naam van de antisemitische groeperingen “Goyim riders” en “Goyim Defense League”: <https://en.wikipedia.org/wiki/Goy>

²⁷ Aangezien we alleen de top meest invloedrijke accounts visualiseren, wil dit zeggen dat vanaf 2023 buitenlandse beïnvloeding dermate aanwezig is, dat het zichtbaar wordt in de netwerkvisualisatie. Dit wil dus niet zeggen dat buitenlandse beïnvloeding volledig afwezig was in het Nederlandse Twitter/X landschap van 2021 en 2022.

²⁸ <https://factually.co/fact-checks/politics/evolution-of-george-soros-conspiracy-theories-antisemitism-role-e88932>

²⁹ <https://www.britannica.com/story/where-do-anti-semitic-conspiracy-theories-about-the-rothschild-family-come-from>

³⁰ [https://en.wikipedia.org/wiki/Antifa_\(United_States\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Antifa_(United_States))

³¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Extinction_Rebellion

³² https://en.wikipedia.org/wiki/World_Economic_Forum

³³ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Zwartepletendebat>

³⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Replacement_conspiracy_theory

³⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/Happy_Merchant

³⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Pepe_the_Frog

³⁷ <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-63198991>

³⁸ <https://www.unocha.org/publications/report/occupied-palestinian-territory/gaza-strip-escalation-hostilities-10-21-may-2021>

³⁹ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2022D39675&did=2022D39675>

⁴⁰ <https://nipv.nl/wp-content/uploads/2022/09/20220912-NIPV-Boerenprotesten-in-de-zomer-van-2022.pdf>

⁴¹ <https://www.rijksoverheid.nl/regering/over-de-regering/kabinetten-sinds-1945/kabinet-rutte-iv>

⁴² Juli 2023: <https://vrede.be/nl/nieuws/geweld-de-bezette-palestijnse-gebieden-loopt-verder-uit-de-hand>

⁴³ April 2023: <https://nos.nl/artikel/2470427-gewelddadige-ramadan-op-tempelberg-drie-vragen-over-de-invallen-bij-al-aqsa>

⁴⁴ <https://eurovisionworld.com/esc/joost-klein-from-the-netherlands-disqualified-from-eurovision-2024>

⁴⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/November_2024_Amsterdam_riots

Colofon

Titel

Antisemitisme in het Nederlandse sociale media landschap: Longitudinale analyse 2021-24
Executive summary

Publicatiedatum

Mei 2026

Opdrachtgever

Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI) *in casu* Stichting Informatie en Meldpunt Antisemitisme (meldantisemitisme.nl)

Uitvoering en onderzoek

Textgain

Financiële ondersteuning

De onderzoeken zijn mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding (NCAB).

Methodologie

Dit rapport is gebaseerd op de analyse van publiek toegankelijke online bronnen, waaronder sociale mediaplatformen, discussiefora en andere openbare digitale omgevingen. Voor de detectie en analyse van online antisemitische uitingen werd een combinatie ingezet van AI- en NLP-technieken, meertalige lexicons, contextuele analyse en menselijke validatie, gericht op het in kaart brengen van trends, narratieven, verspreidingsdynamieken en taalgebruik binnen online discussies.

Juridische en ethische disclaimer

De analyses in dit rapport zijn gebaseerd op geautomatiseerde detectie en interpretatie van publieke online content. Hoewel maximale zorgvuldigheid is betracht, kunnen classificaties en interpretaties onderhevig zijn aan contextuele beperkingen. Het rapport heeft als doel maatschappelijke trends en risico's inzichtelijk te maken en vormt geen juridische kwalificatie van individuele uitingen of personen. Persoonsgegevens worden waar mogelijk geaggregeerd, gepseudonimiseerd of geanonimiseerd verwerkt conform de AVG/GDPR en relevante Europese regelgeving.

Vormgeving

Luna 3

Contact

cidi.nl of meldantisemitisme.nl
textgain.com

Copyright

© 2026 Textgain.
Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming, tenzij wettelijk anders is toegestaan.

Online antisemitisme: hoe staat het ervoor?

Sociale media zijn uitgegroeid tot een belangrijke plek waar antisemitische denkbeelden, complottheorieën en haat zich verspreiden. Om een volledig beeld te krijgen van antisemitisme in Nederland liet CIDI, samen met het Meldpunt Antisemitisme en de NCAB, onderzoek uitvoeren door Textgain naar het Nederlandse online landschap.

Deze rapportages brengen de belangrijkste trends, narratieven en ontwikkelingen op Nederlandse sociale media van 2021 tot 2024 in kaart.

Het onderzoek vormt onderdeel van een monitor die de ontwikkeling van online antisemitisme door de jaren heen inzichtelijk moet maken.

Alleen door online en offline ontwikkelingen structureel te volgen, kunnen we antisemitisme beter begrijpen, herkennen en bestrijden.

CIDI meld.
antisemitisme

 textgain

Nationaal Coördinator
Antisemitismebestrijding
Ministerie van Justitie en Veiligheid